

บทรายการวิทยุฟันทอล์ค
ออกอากาศ วันจันทร์ที่ 21 ตุลาคม 2562
เรื่อง อยากอุดฟัน แต่จะเลือกวัสดุบูรณะฟันอย่างไรให้คุ้มค่าและเหมาะสม
ผู้ดำเนินรายการ นางเจนตา บัวเทศ
ผู้เขียนบทความ ทันตแพทย์ พงษ์สิริ ใจคำปัน

ผู้ดำเนินรายการ

สวัสดีค่ะ ขอต้อนรับคุณผู้ฟังเข้าสู่รายการฟันทอล์ค ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยนเรศวร คลื่นความถี่ FM 107.25 MHz. ออกอากาศประจำวันจันทร์เวลาประมาณ 18.30-19.00 น. ดิฉันเจนตา บัวเทศ รับหน้าที่เป็นผู้ดำเนินรายการในวันนี้ค่ะ วันนี้ดิฉันนำความรู้ที่เป็นประโยชน์มาฝากกันเหมือนเช่นเคย คือเรื่อง “อยากอุดฟัน แต่จะเลือกวัสดุบูรณะฟันอย่างไรให้คุ้มค่าและเหมาะสม” ซึ่งเป็นบทความเกร็ดความรู้เกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก ที่เขียนลงเว็บไซต์ของโรงพยาบาลทันตกรรม โดยอาจารย์สาขาวิชาทันตกรรมหัตถการ ภาควิชาทันตกรรมบูรณะ ซึ่งในวันนี้ขอนำมาพูดคุยให้ได้รับฟังกันนะคะ ก่อนที่จะรับฟังเนื้อหาที่เตรียมมาฝาก ฟังเพลงเพราะๆจากทางรายการของเราก่อนค่ะ

เพลง

ผู้ดำเนินรายการ

ช่วงต้นรายการได้เกริ่นไว้ว่าวันนี้เราจะมาพูดคุยกันเกี่ยวกับการอุดฟันนะคะ สำหรับผู้ที่ไปตรวจสุขภาพช่องปากกันแล้ว พบว่าคุณหมอได้แจ้งว่าจำเป็นต้องอุดฟัน วันนี้มีข้อแนะนำมาฝากในการเลือกวัสดุสำหรับบูรณะฟัน ว่าควร会选择แบบไหนถึงจะคุ้มค่า และเหมาะสมที่สุดนะคะ

เป็นที่ลึกลับใจไม่น้อยสำหรับผู้ป่วยบางท่านที่ต้องการจะอุดฟัน แต่ถูกคุณหมอบอกว่า “จะอุดวัสดุอะไรดี ระหว่างสีเงินกับสีเหมือนฟัน?” ซึ่งผู้ป่วยบางรายอาจจะสงสัยว่า แล้ววัสดุทั้งสองนี้มันมีจุดเด่น จุดด้อยแตกต่างกันอย่างไรล่ะ?

ในปัจจุบันมีการพัฒนาวัสดุบูรณะฟันอย่างกว้างขวาง ทำให้มีวัสดุบูรณะที่หลากหลายซึ่งมีคุณสมบัติในด้านต่างๆ ที่ดี-น้อยแตกต่างกันไปในแต่ละชนิดของวัสดุ แต่หากจะแบ่งโดยคร่าวๆ แล้ว จะสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ วัสดุสีเงินหรืออมัลกัม (Amalgam) และวัสดุสีเหมือนฟัน (Tooth color material) ได้แก่พวกเรซินคอมโพสิต มาทำความรู้จักวัสดุแต่ละชนิดกันเลยนะคะ

วัสดุบูรณะสีเงิน หรือ อมัลกัม เป็นวัสดุที่ประกอบขึ้นด้วยโลหะหลายชนิด โดยมีปรอท และเงิน เป็นองค์ประกอบหลัก มีความแข็งแรง ทนทาน ทนต่อแรงบดเคี้ยว ไม่แข็งหรืออ่อนจนเกินไป มีราคาถูก เป็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายและต่อเนื่องยาวนาน มีงานวิจัยมากมายที่ยอมรับในเรื่องของอายุการใช้งานที่ยาวนานถึงสิบปี มีความล้มเหลวหลังจากการบูรณะต่ำ แต่อย่างไรก็ตามจุดด้อยของวัสดุชนิดนี้คือไม่สามารถยึดกับฟันได้โดยตรง ต้องอาศัยการกรอแต่งเนื้อฟันมากเพื่อให้ได้รูปทรงของโพรงฟันที่ดีพอ ที่จะให้วัสดุยึดอยู่ได้ บางคนจึงมักกล่าวว่าเป็นการกรอแต่งฟันส่วนที่ดีให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์ อีกทั้งด้วยตัววัสดุที่มีสีเงินทำให้ข้อจำกัดในการใช้เป็นวัสดุบูรณะในบริเวณที่ต้องการความสวยงาม เช่น บริเวณฟันหน้า เป็นต้น

วัสดุบุรณะสีเหมือนฟัน เป็นวัสดุที่ถูกพัฒนาขึ้นให้มีสีเหมือนฟัน มีความสวยงามมาก และในปัจจุบันสามารถใช้บุรณะได้ทั้งฟันหน้าและฟันหลัง จึงเป็นที่นิยมมากในผู้ป่วยที่ต้องการความสวยงามเป็นพิเศษ อาศัยการยึดอยู่ด้วยแรงยึดเชิงกลระดับจุลภาค ไม่จำเป็นต้องกรอแต่งเนื้อฟันมากนัก แต่อย่างไรก็ตามวัสดุชนิดนี้ก็มีจุดด้อยเช่นเดียวกันคือวัสดุมีความอ่อนกว่าฟัน ไม่แข็งแรง ทำให้เกิดการสึกเร็ว จึงไม่นิยมใช้บุรณะในโพรงฟันที่มีขนาดใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงของสีได้เมื่อมีอายุการใช้งานมากขึ้น ขั้นตอนในการบุรณะค่อนข้างยุ่งยาก ซับซ้อน ซึ่งต้องอาศัยความชำนาญของทันตแพทย์ มักพบความล้มเหลวภายหลังจากการบุรณะ เช่น ภาวะการเสียวฟัน การเปลี่ยนสี การร้าวซึมบริเวณขอบของวัสดุ และเกิดรอยโรคผุซ้ำ เป็นต้น อีกทั้งวัสดุชนิดนี้ยังมีราคาที่สูงเมื่อเทียบกับวัสดุชนิดอื่น

ดังนั้นเมื่อเปรียบเทียบจุดเด่นจุดด้อยและราคาของวัสดุทั้งสองกลุ่มแล้ว จึงมักเกิดคำถามในใจของผู้ป่วยเสมอว่าสุดท้ายแล้วเราจะมีหลักการในการเลือกใช้วัสดุอย่างไร ซึ่งในช่วงหน้าดินฉันจะมาพูดคุยให้ได้รับฟังกันหลังจากรับฟังเพลงนี้ค่ะ

เพลง

ผู้ดำเนินรายการ

กลับมาพูดคุยกันต่อนะคะ ซึ่งในช่วงที่แล้วก็ได้อธิบายข้อดีข้อเสียของวัสดุที่ใช้อุดฟันไปแล้ว ทั้งส่วนของวัสดุสีเงิน และวัสดุสีเหมือนฟัน

การเลือกวัสดุบุรณะฟันในช่องปากโดยทั่วไปจะเป็นหน้าที่ของทันตแพทย์ในการพิจารณาวัสดุที่เหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามผู้ป่วยเองก็สามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือทัศนคติต่อกันได้

การบุรณะฟันหน้า เป็นที่แน่นอนอยู่แล้วว่าการบุรณะฟันหน้าจำเป็นต้องใช้วัสดุที่มีสีเหมือนฟัน เพื่อให้เกิดความสวยงามต่อสายตาคนรอบข้าง ทันตแพทย์จะเป็นผู้คัดเลือกสีที่เหมาะสมโดยใช้หลักความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคในทางปฏิบัติ มาใช้เลือกสีของวัสดุ เมื่อทันตแพทย์เลือกสีฟันได้แล้วก็จะนำเฉดสีที่ถูกคัดเลือกมาเทียบกับฟันของผู้ป่วยภายใต้แสงปกติ ให้ผู้ป่วยส่องกระจกช่วยพิจารณาและตัดสินใจ ในระหว่างนี้ผู้ป่วยสามารถซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อทันตแพทย์ได้ เพื่อให้ได้สีฟันเหมาะสมและมีความพึงพอใจของผู้ป่วยร่วมกัน

การบุรณะฟันหลัง บ่อยครั้งที่ทันตแพทย์และผู้ป่วยมักมีความคิดเห็นไม่ตรงกันในการเลือกวัสดุบุรณะฟันหลัง อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันการให้ความสำคัญต่อความสวยงาม รูปลักษณ์โดยเฉพาะบนใบหน้าและช่องปากมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ผู้ป่วยต้องการความสวยงาม ทำให้ความนิยมต่อการเลือกใช้วัสดุสีเหมือนฟันในฟันหลังจึงมีมากขึ้น จนอาจจะมองข้ามคุณสมบัติด้านอื่นๆ ไป เช่น ความแข็งแรง ความสึก ความคุ้มค่า ความยุ่งยากและโอกาสเกิดความล้มเหลวภายหลังการบุรณะ เป็นต้น ดังนั้นการเลือกวัสดุบุรณะฟันหลังจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยดังกล่าวร่วมด้วย เช่น กรณีโพรงฟันมีขนาดใหญ่และเป็นบริเวณที่ต้องรับแรงจากการบดเคี้ยว ควรพิจารณาบุรณะด้วยอมัลกัมมากกว่าวัสดุสีเหมือนฟัน เนื่องจากอมัลกัมมีความแข็งแรงมากกว่า ทนต่อการสึกและการแตกได้มากกว่า บริเวณฟันหลังด้านในที่มองเห็นได้ยาก การบุรณะด้วยวัสดุสีเหมือนฟันซึ่งมีราคาแพงก็เกินความจำเป็น และยังเพิ่มความยุ่งยาก ซับซ้อน ซึ่งอาจส่งผลต่อความล้มเหลวภายหลังบุรณะสูงขึ้นด้วย แต่หากในช่องปากมีโพรงฟันขนาดเล็ก เป็นบริเวณไม่รับแรงบดเคี้ยว มองเห็นได้ง่ายจากการยิ้ม กรณีแบบนี้การพิจารณาบุรณะด้วยวัสดุสีเหมือนฟันก็จะมีความเหมาะสมมากกว่า เนื่องจากไม่ต้องกรอแต่งฟันมาก ไม่สูญเสียเคลือบฟันและเนื้อฟันส่วนที่ดีโดยเปล่าประโยชน์ เป็นต้น

ทั้งนี้ทั้งนั้น นอกจากทันตแพทย์ซึ่งมีบทบาทโดยตรงต่อการเลือกวัสดุบูรณะให้แก่ผู้ป่วยแล้ว ผู้ป่วยเองก็สามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้เช่นเดียวกัน การพิจารณาแต่เพียงความสวยงามอาจไม่เป็นเหตุผลที่เพียงพอต่อการบูรณะฟัน โดยเฉพาะฟันหลัง ควรพิจารณาถึงปัจจัยอื่นๆ ดังกล่าวด้วย ซึ่งทันตแพทย์จะเป็นผู้ให้คำแนะนำ หรืออธิบายสิ่งที่จะเกิดขึ้นในเรื่องของความคุ้มค่าและอายุการใช้งานของวัสดุบูรณะฟันได้เป็นอย่างดี

ช่วงนี้ขอพักกันสักครู่ ช่วงหน้ากลับมาพูดคุยกันต่อค่ะ

เพลง

ผู้ดำเนินรายการ

ช่วงสุดท้ายของรายการกันแล้วนะคะ หวังว่าคุณผู้ฟังทางบ้านคงได้รับความรู้ไม่มากก็น้อยเกี่ยวกับการเลือกวัสดุบูรณะฟัน เพื่อใช้เป็นตัวช่วยในการตัดสินใจเลือกวัสดุบูรณะฟันให้เกิดความคุ้มค่า คุ้มค่าและมีความเหมาะสม

สำหรับคุณผู้ฟังที่ต้องการรับบริการทางทันตกรรม สามารถติดต่อสอบถามกันเข้ามาได้

ในเวลาราชการให้บริการ วันจันทร์-ศุกร์ เวลา 8.30-16.30 น. ที่หมายเลขโทรศัพท์ 055-966866

นอกเวลาราชการให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00- 20.30 น. เสาร์-อาทิตย์ เปิดบริการ 9.00-17.00 น. สอบถามข้อมูลหรือนัดหมายเพื่อเข้ารับบริการได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 055967481 ค่ะ

โรงพยาบาลทันตกรรม คณะทันตแพทยศาสตร์

ผู้ป่วยสามารถใช้สิทธิ์ประกันสังคม

(เฉพาะอุดฟัน ขูดหินปูน ถอนฟัน ผ่าฟันคุด)

วงเงินค่ารักษา ไม่เกิน 900 บาทต่อปี

“โดยไม่ต้องสำรองเงินล่วงหน้า”

ได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทรฯ 0-5596-7454

สำหรับคุณผู้ฟังที่ใช้สิทธิ์ประกันสังคม (เฉพาะอุดฟัน ขูดหินปูน ถอนฟัน ผ่าฟันคุด) เข้ารับการรักษาได้โดยไม่ต้องสำรองเงินล่วงหน้า วงเงินค่ารักษา ไม่เกิน 900 บาท ต่อปีนะคะ วันนี้เวลาของทางรายการหมดลงแล้ว ขอขอบคุณคุณผู้ฟังที่ติดตามรับฟังรายการของเรานะคะ พบกับรายการของเราอีกครั้งในวันจันทร์หน้า เวลาเดียวกันนี้ สวัสดีค่ะ